Zbiór Orzeczeń

WYROK SĄDU (druga izba)

z dnia 26 stycznia 2017 r.*

O1* Język postępowania: włoski.chrona zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów oraz pracowników — Dyrektywa 2006/42/WE — Klauzula ochronna — Krajowy środek wprowadzający nakaz wycofania z obrotu i zakaz wprowadzania do obrotu kosiarki trawnikowej — Wymagania dotyczące urządzeń ochronnych — Kolejne wersje normy zharmonizowanej — Pewność prawa — Decyzja Komisji uznająca środek za uzasadniony — Naruszenie prawa

W sprawie T-474/15

Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), z siedzibą w Castelfranco Veneto (Włochy), reprezentowana przez adwokatów A. Villaniego, L. D'Amaria i M. Caccialanzę,

strona skarżąca,

przeciwko

Komisji Europejskiej, reprezentowanej początkowo przez G. Bragę da Cruza i L. Cappellettiego, a następnie przez G. Bragę da Cruza i C. Zadrę, działających w charakterze pełnomocników,

strona pozwana,

popieranej przez:

Republikę Łotewską, reprezentowaną przez I. Kalniņša i D. Pelše, działających w charakterze pełnomocników,

interwenient,

mającej za przedmiot wniosek na podstawie art. 263 TFUE o stwierdzenie nieważności decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/902 z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie środka wprowadzonego przez Łotwę zgodnie z dyrektywą 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu zakazania wprowadzenia do obrotu kosiarki produkowanej przez przedsiębiorstwo GGP Italy SpA (Dz.U. 2015, L 147, s. 22),

SĄD (druga izba)

w składzie: S. Gervasoni, pełniący obowiązki prezesa, L. Madise (sprawozdawca) i Z. Csehi, sędziowie,

sekretarz: J. Palacio González, główny administrator,

uwzględniając pisemny etap postępowania i po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 21 września 2016 r.,

wydaje następujący

Wyrok

Okoliczności powstania sporu

1 Przepisy art. 11 dyrektywy 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie maszyn, zmieniającej dyrektywę 95/16/WE (przekształcenie) (Dz.U. 2006, L 157, s. 24) ustanawiają klauzulę ochronną, zgodnie z którą w szczególności gdy państwo członkowskie stwierdzi, że maszyna w rozumieniu tej dyrektywy stwarza zagrożenie dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób, państwo to podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu zapobieżenia temu zagrożeniu oraz zawiadamia Komisję Europejską, aby ta zbadała, czy środki są uzasadnione i powiadomiła o swojej decyzji w tej kwestii wszystkie państwa członkowskie.

2 Skarżąca, Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy), produkuje urządzenia ogrodnicze. Wyprodukowała między innymi elektryczną kosiarkę trawnikową o nazwie „Stiga Collector 35 EL (C 350, 297352654/S13)” (zwaną dalej „sporną kosiarką”), którą eksportowała, jak wskazuje, do szeregu państw członkowskich, w tym na Łotwę.

3 Zgodnie z deklaracją zgodności WE spornej kosiarki z przepisami dyrektywy 2006/42 sporządzoną przez skarżącą, datowaną na dzień 3 września 2012 r., maszyna pozytywnie przeszła badanie zgodności przez jednostkę notyfikowaną w rozumieniu art. 14 tej dyrektywy, czyli TÜV Rheinland LGA Products GmbH. Jednostka ta oparła się w szczególności na normie zharmonizowanej Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego Elektrotechniki (Cenelec) EN 60335-2-77:2006 pod tytułem „Elektryczny sprzęt do użytku domowego i podobnego – Bezpieczeństwo użytkowania – Część 2-77: Wymagania szczegółowe dotyczące kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego [IEC 60355-2-77:1996 (ze zm.)]”.

4 Norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006 miała umożliwić poświadczenie, że objęty nią sprzęt, który jest z nią zgodny, korzysta z domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, o których mowa w załączniku I do dyrektywy 98/37/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do maszyn (Dz.U. 1998, L 207, s. 1), którą zastąpiła dyrektywa 2006/42. Biorąc pod uwagę okoliczności sporu, należy wyjaśnić, że pkt 1.3.8 tego załącznika obejmuje „dobór ochrony przed ryzykiem powodowanym przez części ruchome” i zawiera przepisy dotyczące typu osłon lub urządzeń ochronnych według tego, czy części ruchome urządzeń pełnią rolę napędu, czy są związane z procesem. Punkt 1.4.1 tego załącznika określa wymagania ogólne dla osłon i urządzeń ochronnych, które w szczególności „muszą być umieszczone w odpowiedniej odległości od strefy niebezpiecznej”. Jednak w tym zakresie norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006 nie określała dokładnego minimalnego odstępu między krawędzią ruchomego elementu tnącego a tylną osłoną obudowy elementu tnącego (pkt 20.103.1.1).

5 W kwietniu 2013 r. Patērētāju tiesību aizsardzības centrs (centrum ochrony praw konsumentów, Łotwa), wyznaczone przez Republikę Łotwy jako organ nadzoru rynku w rozumieniu art. 4 dyrektywy 2006/42, pobrało próbne egzemplarze spornej kosiarki od dystrybutora z siedzibą na Łotwie. Czynność ta została podjęta w ramach wspólnego działania dotyczącego nadzoru wprowadzonych do obrotu kosiarek trawnikowych, podjętego w 2011 r. przez Prosafe (Product Safety Forum of Europe, europejskie forum bezpieczeństwa wyrobów), stowarzyszenie zrzeszające w szczególności organy krajowe, takie jak centrum ochrony praw konsumentów.

6 Egzemplarz spornej kosiarki, wyprodukowany w 2013 r., został skontrolowany przez Slovenski institut za kakovost in meroslovje (słoweński instytut jakości i metrologii) w Ljubljanie, jednostkę notyfikowaną w rozumieniu art. 14 dyrektywy 2006/42. Ze sprawozdania z kontroli wynika, że kontrolę

przeprowadzono w szczególności pod kątem wymagań tej dyrektywy i przepisów normy zharmonizowanej Cenelec EN 60335-2-77:2010, mającej ten sam przedmiot jak poprzednia norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006, o której mowa w pkt 3 i 4 powyżej.

7 Słoweński instytut jakości i metrologii wykazał brak zgodności spornej maszyny z przepisami normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010 w zakresie odstępu między krawędzią ruchomego elementu tnącego a tylną osłoną obudowy elementu tnącego. Zmierzono, że odstęp ten wynosił 87 mm, podczas gdy pkt 20.107.1.1 omawianej normy określa w szczególności, że minimalny odstęp to 120 mm. Instytut ten uznał na podstawie tego spostrzeżenia, że nie są spełnione wymogi przepisów pkt 1.3.8 i 1.4.1 załącznika I dyrektywy 2006/42. Wymienione punkty mają ten sam przedmiot co punkty o tej samej numeracji załącznika I do dyrektywy 98/37 przytoczone w pkt 4 powyżej i mają identyczne brzmienie w zakresie wymagania, zgodnie z którym osłony i urządzenia ochronne muszą „być umieszczone w odpowiedniej odległości od strefy niebezpiecznej". Centrum ochrony praw konsumentów (zwane dalej „łotewskim organem") otrzymało sprawozdanie jednostki notyfikowanej w dniu 9 października 2013 r.

8 Pismem z dnia 3 grudnia 2013 r. organ ten wezwał dystrybutora spornej kosiarki na Łotwie do podjęcia dobrowolnych działań w celu „uniemożliwienia dystrybucji w kraju niebezpiecznej kosiarki".

9 Pismem z dnia 12 grudnia 2013 r. łotewski organ poinformował również skarżącą o wynikach przeprowadzonej kontroli spornej kosiarki i o stwierdzonym braku zgodności w zakresie odstępu między krawędzią ruchomego elementu tnącego a tylną osłoną obudowy. Organ zażądał wyjaśnień na temat tego braku zgodności, wskazania środków, jakie skarżąca zamierza podjąć, oraz wytłumaczenia, dlaczego deklaracja zgodności WE odnosi się do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006, mającej według organu zastosowanie do 2011 r., jeżeli urządzenie wyprodukowano w 2013 r. Do pisma dołączono sprawozdanie słoweńskiego instytutu jakości i metrologii.

10 W trakcie wymiany szeregu pism, która nastąpiła między skarżącą a łotewskim organem, skarżąca utrzymywała, że norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006 została ostatecznie zastąpiona normą zharmonizowaną EN 60335-2-77:2010 dopiero we wrześniu 2013 r., że sporna kosiarka nie jest od tego czasu produkowana i że była ona zgodna z normą zharmonizowaną EN 60335-2-77:2006. Skarżąca przyznała, że w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* z dnia 8 kwietnia 2011 r., w którym norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2010 została po raz pierwszy opublikowana (Dz.U. 2011, C 110, s. 52), odniesienia do zastąpionej normy zharmonizowanej oraz data ustania domniemania zgodności, które rodzi, zostały pominięte w zestawieniu tytułów norm zharmonizowanych i odniesień do nich. Skarżąca podkreśliła jednak, że kolumna tabeli dotycząca tej daty zawierała przypis 1, wskazujący, że „data ustania domniemania zgodności jest zasadniczo datą wycofania (»dw«) określoną przez europejskie organizacje normalizacyjne" i że „zwraca się jednak uwagę użytkowników tych norm na fakt, że w niektórych szczególnych przypadkach data ustania i data domniemania mogą nie być tożsame". W tym względzie skarżąca odsyłała do informacji zawartych w samej normie zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010 i umieszczonych na stronie internetowej Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN), zgodnie z którymi podaną datą wycofania (dw) (zwana dalej „datą wycofania") był w tym wypadku dzień 1 września 2013 r.

11 Z kolei łotewski organ, powołując się na dyrektywę 2006/42, podkreślał, że art. 5 stanowi, iż przed wprowadzeniem maszyny do obrotu producent lub jego upoważniony przedstawiciel powinien zapewnić, że maszyna spełnia odpowiednie zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określone w tej dyrektywie. Organ przypomniał, że zgodnie z art. 7 tej dyrektywy można tego dokonać w drodze deklaracji zgodności z normą zharmonizowaną opublikowaną w Dzienniku Urzędowym, która sama jest odpowiednia w zakresie danej maszyny, co powoduje domniemanie zgodności z tymi wymaganiami. W przeciwnym razie zainteresowany powinien wykazać innymi środkami, że wymagania te są spełnione w stopniu co najmniej równoważnym stopniowi wynikającemu ze spełnienia normy zharmonizowanej. Łotewski organ dodał, że norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2010 została opublikowana w Dzienniku Urzędowym w dniu

8 kwietnia 2011 r., więc w latach 2012 i 2013, będących odpowiednio latami deklaracji zgodności WE spornej kosiarki oraz produkcji skontrolowanego egzemplarza, norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006 nie miała już zastosowania i zgodność z nią nie rodziła już domniemania zgodności z wymaganiami zasadniczymi w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa. Norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2010 jest wprawdzie bardziej wymagająca niż poprzednia, lecz oddaje „stan wiedzy technicznej" w swojej dziedzinie. Sprawozdanie z kontroli słoweńskiego instytutu jakości i metrologii ukazało więc, że sporna kosiarka nie zapewnia bezpieczeństwa w stopniu przynajmniej równoważnym stopniowi wynikającemu ze spełnienia obowiązującej normy zharmonizowanej. Łotewski organ ogłosił w dniu 19 marca 2014 r., że zamierza zakazać jej sprzedaży.

12 W maju 2014 r. powiadomienie dotyczące spornej kosiarki zostało opublikowane w RAPEX (wspólnotowym systemie szybkiej informacji o niespożywczych produktach niebezpiecznych). System ten, ustanowiony dyrektywą 2001/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 3 grudnia 2001 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktów (Dz.U. 2002, L 11, s. 4), zrzesza Komisję oraz organy ochrony konsumentów państw członkowskich i innych państw będących stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym. Umożliwia on Komisji sporządzenie i opublikowanie co tydzień listy produktów stanowiących poważne zagrożenie dla zdrowia i bezpieczeństwa konsumentów na podstawie notyfikacji pochodzących od organów krajowych.

13 Powiadomienie RAPEX dotyczące spornej kosiarki wskazuje jednak „inny poziom zagrożenia", nie zaś „poważne zagrożenie", jak dla pozostałych produktów wymienionych na cotygodniowej liście. Wskazane zostało zagrożenie zacięciem i podano, że „ostrza nie mają dostatecznej ochrony", że „w związku z tym osoba może doznać zacięcia na stopach lub rękach w trakcie użytkowania lub konserwacji" i że „wyrób nie spełnia wymagań dyrektywy maszynowej i odpowiedniej normy zharmonizowanej EN 60335–2-77". Dodano, że podjęte zostały dobrowolne środki wycofania z obrotu.

14 Należy wyjaśnić, że zgodnie z brzmieniem art. 2 dyrektywy 2001/95 wycofanie oznacza środek mający na celu zapobieżenie dystrybucji, prezentacji czy oferowaniu konsumentowi niebezpiecznego produktu i różni się od działania w celu odzyskania produktu, które oznacza każdy środek mający na celu odebranie klientom niebezpiecznego produktu, który został już im dostarczony bądź udostępniony przez producenta czy dystrybutora.

15 Pismem z dnia 11 czerwca 2014 r. dystrybutor spornej kosiarki na Łotwie poinformował organ łotewski, że urządzenie zostało wycofane z obrotu. Ponadto w piśmie z dnia 28 sierpnia 2014 r. skarżąca potwierdziła, że w celu usunięcia z systemu RAPEX powiadomienia dotyczącego jej wyrobu, które groziło naruszeniem jej renomy, wycofuje sporną kosiarkę z obrotu na Łotwie, oraz wskazała, że nie jest już ona produkowana ani wprowadzana do obrotu w całej Unii Europejskiej od dnia 1 września 2013 r.

16 W dniu 1 lipca 2014 r. łotewski organ notyfikował Komisji na podstawie art. 11 ust. 2 dyrektywy 2006/42 dobrowolny środek wycofania z obrotu i nieudostępniania na rynku spornej kosiarki. Przepisy tego artykułu dotyczącego klauzuli ochronnej stanowią:

„1. W przypadku gdy państwo członkowskie stwierdza, że maszyny objęte niniejszą dyrektywą noszące oznakowanie CE, do których dołączono deklarację zgodności WE i które są używane zgodnie z przeznaczeniem lub w warunkach, które można w sposób uzasadniony przewidzieć, zagrażają zdrowiu i bezpieczeństwu osób […], państwo to podejmuje wszelkie odpowiednie środki w celu wycofania takich maszyn z obrotu, zakazania wprowadzania do obrotu lub oddania do użytku takich maszyn lub ograniczenia ich swobodnego przepływu.

2. Państwo członkowskie niezwłocznie powiadamia Komisję i inne państwa członkowskie o każdym takim środku, wskazując powody swojej decyzji oraz wskazując w szczególności, czy niezgodność jest wynikiem:

a) niespełnienia zasadniczych wymagań [w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w załączniku I];

[…]

3. Komisja niezwłocznie przystępuje do konsultacji z zainteresowanymi stronami.

Po konsultacjach Komisja rozważa, czy środki podjęte przez państwo członkowskie były uzasadnione i powiadamia o swojej decyzji państwo członkowskie, które podjęło inicjatywę, pozostałe państwa członkowskie oraz producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela.

[…]

5. W przypadku gdy maszyna nie jest zgodna z wymaganiami, a nosi oznakowanie CE, właściwe państwo członkowskie podejmuje odpowiednie działania przeciw temu, kto umieścił oznakowanie, oraz informuje o tym Komisję. Komisja informuje pozostałe państwa członkowskie.

6. Komisja zapewnia, aby państwa członkowskie były informowane o postępach i wyniku procedury”.

17 Formularz notyfikacji łotewskiego organu wskazuje na brak zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w pkt 1.3.8 i 1.4.1 załącznika I do dyrektywy 2006/42, dotyczącymi osłony i urządzeń ochronnych przed elementami ruchomymi, których treść została przypomniana w pkt 4 i 7 powyżej. Wskazuje on, że zostało przeprowadzone badanie pod kątem przepisów normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010 i że okazało się, iż odstęp między krawędzią ruchomego elementu tnącego a tylną osłoną obudowy elementu tnącego jest niewystarczający, co ma wpływ na zwykłe działanie spornej kosiarki. W formularzu wskazano również, że dobrowolne środki wycofania z obrotu i niewprowadzania do obrotu zostały podjęte przez dystrybutora, a producent został powiadomiony pismem z dnia 12 grudnia 2013 r. Do formularza dołączono sprawozdanie z kontroli słoweńskiego instytutu jakości i metrologii, o którym mowa w pkt 7 powyżej.

18 Pismem z dnia 24 września 2014 r. Komisja, zgodnie z przepisami art. 11 ust. 3 dyrektywy 2006/42 oraz powołując się na zakaz wprowadzania do obrotu, wezwała skarżącą do przedstawienia uwag w następstwie notyfikacji łotewskiego organu, podając elementy braku zgodności z normą EN 60335-2-77:2010 wskazane w sprawozdaniu z kontroli słoweńskiego instytutu jakości i metrologii. W tym piśmie Komisja zaproponowała skarżącej spotkanie ze swoimi służbami.

19 Pismem z dnia 4 października 2014 r. skarżąca odpowiedziała Komisji, że sporna kosiarka nie jest produkowana od dnia 1 września 2013 r. i że nie jest już sprzedawana, a w szczególności nastąpiło wycofanie jej u dystrybutorów i sprzedawców na Łotwie. Skarżąca dodała, że jej zdaniem sporna kosiarka spełniała wymagania „dyrektywy maszynowej” mającej zastosowanie w chwili jej produkcji i wprowadzania do obrotu.

20 W tych okolicznościach Komisja wydała w dniu 10 czerwca 2015 r. decyzję wykonawczą (UE) 2015/902 w sprawie środka wprowadzonego przez Łotwę zgodnie z dyrektywą 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu zakazania wprowadzania do obrotu kosiarki produkowanej przez przedsiębiorstwo GGP Italy SpA (Dz.U. 2015, L 147, s. 22, zwaną dalej „zaskarżoną decyzją”).

21 Komisja stwierdziła w szczególności w zaskarżonej decyzji fakt notyfikacji łotewskiego organu i wskazała, że przyjął on środek zmierzający do zakazania wprowadzania do obrotu spornej kosiarki, że jest ona opatrzona oznakowaniem CE zgodnie z dyrektywą 2006/42, jednak nie spełnia, jak wynika z akt sprawy, zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w pkt 1.3.8 i 1.4.1 załącznika I do tej dyrektywy „z powodu zbyt małej odległości od ściany tylnej urządzenia do tnącej krawędzi tarczy, co prowadzi do niedociągnięć w zakresie bezpiecznej eksploatacji urządzenia", że producent poinformował o dobrowolnym wycofaniu z obrotu na Łotwie i że przyjęty środek krajowy należy uznać za uzasadniony. Jako adresatów zaskarżonej decyzji wskazano państwa członkowskie.

22 W lipcu 2015 r. szwedzkie organy, powołując się na zaskarżoną decyzję, ogłosiły w drodze publikacji, że sporna kosiarka nie może być sprzedawana ani użytkowana.

Postępowanie i żądania stron

23 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 17 sierpnia 2015 r. skarżąca wniosła skargę w niniejszej sprawie.

24 W oddzielnym piśmie złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 października 2015 r. skarżąca wystąpiła z wnioskiem o zastosowanie środków tymczasowych zmierzającym do zawieszenia wykonania zaskarżonej decyzji oraz przyjęcia wszelkich innych środków uznanych za stosowne. Postanowieniem z dnia 10 grudnia 2015 r. w sprawie GGP Italy/Komisja (T-474/15, EU:T:2015:958) prezes Sądu odrzucił ten wniosek, a kwestię kosztów pozostawił do rozstrzygnięcia w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie.

25 Pismem złożonym w sekretariacie Sądu w dniu 16 listopada 2015 r. Republika Łotewska wniosła o dopuszczenie jej do sprawy w charakterze interwenienta popierającego żądania Komisji. Postanowieniem z dnia 16 grudnia 2015 r. prezes drugiej izby Sądu dopuścił tę interwencję.

26 Na podstawie sprawozdania sędziego sprawozdawcy Sąd postanowił otworzyć ustny etap postępowania.

27 Na rozprawie w dniu 21 września 2016 r. wysłuchane zostały wystąpienia stron i ich odpowiedzi na pytania Sądu.

28 Skarżąca wnosi do Sądu o:

— stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji;

— podjęcie dalszych uznanych za niezbędne środków;

— obciążenie Komisji kosztami postępowania.

29 Komisja wnosi do Sądu o:

— oddalenie skargi;

— obciążenie wnoszącej odwołanie kosztami postępowania.

30 Republika Łotewska wnosi do Sądu o oddalenie skargi.

Co do prawa

W przedmiocie dopuszczalności żądania podjęcia przez Sąd „dalszych uznanych za niezbędne środków"

31 Z art. 21 statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej, znajdującego zastosowanie do Sądu na podstawie art. 53 tego statutu, a także z art. 76 regulaminu postępowania przed Sądem wynika, że każda skarga wszczynająca postępowanie musi zawierać wyraźne i precyzyjne określenie przedmiotu sporu, żądania oraz zwięzłe przedstawienie powołanych zarzutów, tak aby umożliwić stronie pozwanej przygotowanie obrony, a Trybunałowi dokonanie kontroli. Wynika z tego, że żądania skargi powinny być sformułowane precyzyjnie i jednoznacznie w celu uniknięcia orzekania przez Trybunał ultra petita lub z pominięciem któregoś z zarzutów (zob. podobnie wyroki: z dnia 14 grudnia 1962 r., Meroni/Wysoka Władza, 46/59 i 47/59, EU:C:1962:44, s. 801; z dnia 10 maja 2012 r., Komisja/Estonia, C-39/10, EU:C:2012:282, pkt 24; postanowienie z dnia 13 kwietnia 2011 r., Planet/Komisja, T-320/09, EU:T:2011:172, pkt 22).

32 Tymczasem w niniejszym przypadku przedstawione przez skarżącą żądanie, wymagające od Sądu „podjęcia dalszych uznanych za niezbędne środków" ewidentnie nie spełnia przytoczonych w poprzednim punkcie wymogów. Jest ono zatem niedopuszczalne.

Co do istoty

33 Na poparcie skargi o stwierdzenie nieważności skarżąca podnosi dwa zarzuty. Po pierwsze, w istocie, naruszony został art. 20 dyrektywy 2006/42, ponieważ Komisja wydała zaskarżoną decyzję w wyniku postępowania nieprawidłowego w świetle przepisów tego artykułu, mających gwarantować zainteresowanym prawo do obrony. Po drugie, naruszono również art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1, art. 7 i art. 11 tej dyrektywy, zawierające przepisy mające umożliwić producentom maszyn wykazanie zgodności ich wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa oraz innymi określonymi w tej dyrektywie wymogami, a w związku z tym ich swobodną sprzedaż w Unii, oraz umożliwić przyjmowanie pod pewnymi warunkami przez organy władzy publicznej środków ochronnych.

W przedmiocie zarzutu naruszenia art. 20 dyrektywy 2006/42

34 Artykuł 20 dyrektywy 2006/42 stanowi:

„Każdy środek podjęty zgodnie z niniejszą dyrektywą, który ogranicza wprowadzanie do obrotu lub oddawanie do użytku maszyn objętych niniejszą dyrektywą, zawiera wskazanie dokładnych podstaw, na których jest oparty. O takim środku powiadamia się zainteresowaną stronę tak szybko, jak to możliwe, z jednoczesnym poinformowaniem jej o przysługujących na mocy przepisów prawnych obowiązujących w danym państwie członkowskim środkach odwoławczych oraz o terminach, w jakich skorzystanie z tych środków jest możliwe".

35 W tym względzie skarżąca utrzymuje, że decyzja łotewskiego organu o wycofaniu z obrotu i zakazie wprowadzania do obrotu spornej kosiarki, na podstawie której Komisja wydała zaskarżoną decyzję, nie została jej przekazana. Uwagi interwenienta przedłożone przez rząd łotewski wskazują zresztą, że nie podjęto żadnej ostatecznej wiążącej decyzji zanim nie skierowano sprawy do Komisji. Utrzymała więc ona w mocy nieistniejącą decyzję, przez co również zaskarżona decyzja jest niezgodna z prawem. W związku z tym nie przestrzegano żadnego z przepisów art. 20 dyrektywy 2006/42. W szczególności, zważywszy na opisane powyżej okoliczności, nie zostały wskazane ani nie były dostępne w praktyce środki odwoławcze na Łotwie. Komisja poprzestała, jak ujawniono w odpowiedzi na skargę, jedynie w świetle przesłanego jej przez łotewski organ formularza, na czysto formalnej kontroli domniemanego powiadomienia przez ten organ dystrybutora na Łotwie oraz producenta o podjętych

w związku ze sporną kosiarką środkach. Podane w tym formularzu informacje były jednak niejednoznaczne, a wręcz nieprawdziwe lub sprzeczne z wyjaśnieniami udzielonymi przez rząd łotewski w uwagach interwenienta, w szczególności w odniesieniu do środków podjętych wobec dystrybutora i poinformowania o nich producenta, nie zgadzały się też zresztą, co do charakteru tych środków, z rozwiązaniem przyjętym przez Komisję w zaskarżonej decyzji. Komisja zawarła w niej bowiem jedynie zakaz wprowadzania do obrotu, a nie wycofanie z obrotu, o którym była przecież mowa w formularzu.

36 Zdaniem Komisji zarzut dotyczy nie zaskarżonej decyzji, tylko środka przyjętego przez łotewski organ. Jest więc niedopuszczalny. Pomocniczo Komisja wyjaśnia, że w ramach stosowania art. 11 dyrektywy 2006/42 dotyczącego mechanizmu ochronnego uruchamianego z inicjatywy państwa członkowskiego, jej zadanie nie polega na kontrolowaniu wszystkich aspektów zgodności z prawem środków krajowych, co należy do sądów krajowych, tylko na skontrolowaniu, czy te środki są merytorycznie uzasadnione. Komisja powołuje się w tym względzie na wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., CSF/Komisja (T-337/13, EU:T:2015:502, pkt 100). Komisja dodaje, że skarżąca nie wspomniała o problemach proceduralnych z organem krajowym, gdy się do niej zwracano. To, że w zaskarżonej decyzji mowa jest tylko o zakazie wprowadzania do obrotu, a nie o wycofaniu, wynika z faktu, że sama skarżąca podjęła działania w celu wycofaniu z obrotu, zgłoszone od dnia 28 sierpnia 2014 r. łotewskiemu organowi, zaś decyzja miała na celu zakaz ewentualnego ponownego wprowadzenia do obrotu sporej maszyny w dowolnym państwie członkowskim Unii.

37 Z kolei łotewski rząd podnosi, że łotewski organ stosował się do krajowej procedury i że pismem z dnia 19 marca 2014 r., wspomnianym w pkt 11 powyżej, uzasadnił swoje stanowisko i zapowiedział podjęcie środków ograniczających. Jednak nie przyjął on ostatecznego środka podlegającego wewnętrznemu odwołaniu w oczekiwaniu na potwierdzenie swojego stanowiska przez Komisję w zastosowaniu art. 11 dyrektywy 2006/42.

38 Przede wszystkim trzeba przyznać, wbrew temu, co utrzymuje tytułem głównym Komisja, że niniejszy zarzut skierowany jest przeciwko zaskarżonej decyzji, a nie środkowi przyjętemu przez łotewski organ, mimo że jest oparty na krytyce jego zachowania. Został on przedstawiony jako środek odwoławczy od zaskarżonej decyzji i zarzuca się w nim Komisji naruszenie art. 20 dyrektywy 2006/42 przez to, że uznała za uzasadniony środek krajowy, który sam został przyjęty z naruszeniem tego przepisu. Zatem niniejszego zarzutu nie można uznać za niedopuszczalny ani nawet za z góry nieistotny dla sprawy, jak utrzymywała Komisja na rozprawie.

39 Co do istoty, należy przypomnieć, jak już orzeczono w wyroku z dnia 15 lipca 2015 r., CSF/Komisja (T-337/13, EU:T:2015:502, pkt 100), na który powoływała się Komisja, że jej zadanie w ramach wydawania decyzji takiej jak zaskarżona decyzja, na podstawie art. 11 ust. 3 dyrektywy 2006/42, nie polega na kontrolowaniu wszystkich aspektów zgodności z prawem środków krajowych prowadzących do zastosowania zawartej w tym artykule klauzuli ochronnej. W tym względzie w art. 20 tej dyrektywy, którego naruszenie podnosi skarżąca, mowa jest wyraźnie o „przysługujących na mocy przepisów prawnych obowiązujących w danym państwie członkowskim środkach odwoławczych”, co wskazuje, po pierwsze, że dotyczy on środków krajowych podejmowanych na podstawie dyrektywy, a po drugie, że ich kontrola należy do sądów krajowych. Artykuł ten nie rodzi więc obowiązków po stronie Komisji.

40 Rola Komisji przy wdrażaniu art. 11 ust. 3 dyrektywy 2006/42 polega w pierwszej kolejności na sprawdzeniu, czy odpowiednie środki notyfikowane przez państwo członkowskie są uzasadnione z prawnego i faktycznego punktu widzenia, aby zapobiec temu, by dana maszyna mogła stwarzać zagrożenie, jak to wskazano w ust. 1 tego artykułu, dla zdrowia lub bezpieczeństwa osób lub, we właściwych przypadkach, zwierząt domowych, mienia lub środowiska (wyrok z dnia 15 lipca 2015 r., CSF/Komisja, T-337/13, EU:T:2015:502, pkt 101). Należy podkreślić, w odpowiedzi na argument wysunięty przez skarżącą na rozprawie, że przeprowadzona we wspomnianym powyżej wyroku analiza w kontekście zarzucanego naruszenia przez krajowe organy zasady równego traktowania jest również

jak najbardziej istotna w niniejszej sprawie, w której organom krajowym zarzuca się naruszenie przepisu dyrektywy. W obu tych sprawach rozpatrywane są bowiem przypadki ewentualnego naruszenia przez organy krajowe zasad lub norm prawa Unii, których przestrzeganie powinny sprawdzić sądy krajowe.

41 Tym samym argumentów skarżącej, iż Komisja naruszyła art. 20 dyrektywy 2006/42 zatwierdzając środek krajowy, który sam został przyjęty z naruszeniem tego przepisu, nie można uwzględnić.

42 Ponadto w odpowiedzi na oparty na informacjach dostarczonych przez rząd łotewski w toku postępowania argument skarżącej, że Komisja w istocie nie mogła też, nie naruszając przy tym art. 20 dyrektywy 2006/42, zatwierdzić krajowej niewiążącej czy wręcz nieistniejącej decyzji, należy wyjaśnić, że nie ma przeszkód, by „odpowiednie środki", które państwo członkowskie musi podjąć i notyfikować Komisji zgodnie z klauzulą ochronną zawartą w art. 11 tej dyrektywy, miały postać środków, które nie są jednostronne lub bezpośrednio wiążące. Gdyby zresztą takie środki nie były objęte zakresem stosowania tej klauzuli ochronnej, jej zakres mógłby zostać poważnie ograniczony, gdyż ani Komisja, ani państwa członkowskie inne niż to, które dostrzegło w danej maszynie zagrożenie, nie byłyby informowane przez to państwo, jeżeli producent tej maszyny, jego upoważniony przedstawiciel lub dystrybutorzy przyjęli dobrowolne środki lub sami zastosowali się do niewiążących środków. Tym samym przekazanie informacji, jak w niniejszym przypadku, o tym, że w następstwie działania organów krajowych dystrybutor podjął dobrowolne środki dotyczące wycofania z obrotu i niewprowadzania do obrotu, stanowi powiadomienie o odpowiednim środku, na którego podstawie może zapaść decyzja Komisji wydana na podstawie art. 11 ust. 3 dyrektywy 2006/42.

43 Z powyższych rozważań wynika, że zarzut dotyczący naruszenia przez Komisję art. 20 dyrektywy 2006/42 należy oddalić jako bezzasadny.

W przedmiocie zarzutu dotyczącego naruszenia art. 5 ust. 1, art. 6 ust. 1, art. 7 i art. 11 dyrektywy 2006/42

44 Wśród powołanych przez skarżącą przepisów dyrektywy 2006/42 art. 5 ust. 1 stanowi, że przed wprowadzeniem do obrotu lub oddaniem do użytku maszyny producent lub jego upoważniony przedstawiciel powinni w szczególności dopilnować, by spełniała ona odpowiednie zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określone w załączniku I do tej dyrektywy, zastosować odpowiednie procedury oceny zgodności, sporządzić deklarację zgodności WE i umieścić na maszynie oznakowanie CE. Artykuł 6 ust. 1 stanowi, że państwa członkowskie nie mogą zakazać, ograniczać ani utrudniać wprowadzania do obrotu lub oddania do użytku maszyn, które są zgodne z przepisami dyrektywy. Artykuł 7 stanowi w szczególności, że państwa członkowskie uznają maszyny noszące oznakowanie CE, do których dołączono deklarację zgodności WE, za spełniające przepisy dyrektywy, i że domniemywa się, że maszyny wyprodukowane zgodnie z normą zharmonizowaną, do której odniesienia zostały opublikowane przez Komisję w Dzienniku Urzędowym, spełniają zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa objęte taką normą zharmonizowaną. Należy przypomnieć, że sama norma zharmonizowana zgodnie z art. 2 oznacza „niewiążącą specyfikację techniczną przyjętą przez organ normalizacyjny, to znaczy Europejski Komitet Normalizacyjny (CEN), Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (CENELEC) lub Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (ETSI), na podstawie mandatu udzielonego przez Komisję, zgodnie z procedurami ustanowionymi w dyrektywie 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 r. ustanawiającej procedurę udzielania informacji w zakresie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego [(Dz.U. 1998, L 204, s. 37)]". I w końcu art. 11 dyrektywy 2006/42 przytoczony częściowo w pkt 16 powyżej określa przesłanki zastosowania klauzuli ochronnej.

45 Skarżąca uważa w istocie, że naruszenie powyższych przepisów stanowił fakt odmówienia przez Komisję, w następstwie odmowy organu łotewskiego, uznania, iż do celów wprowadzania do obrotu lub oddania do użytku przed dniem 1 września 2013 r. domniemanie zgodności spornej kosiarki z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, o których mowa w dyrektywie 2006/42, mogło wynikać z jej zgodności z normą zharmonizowaną EN 60335-2-77:2006.

46 Kwestia temporalnego zakresu stosowania poszczególnych właściwych dokumentów ma znaczenie dla rozpoznania niniejszego zarzutu oraz odnoszących się do niego argumentów stron, warto więc przypomnieć następujące daty:

— od 1993 r.: zastosowanie pierwszej dyrektywy maszynowej i zmian do niej, które po skonsolidowaniu zaowocowały dyrektywą 98/37;

— 9 czerwca 2006 r.: publikacja w Dzienniku Urzędowym dyrektywy 2006/42;

— 6 listopada 2007 r.: pierwsza publikacja w Dzienniku Urzędowym normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006;

— 28 marca 2009 r.: ostatnia publikacja w Dzienniku Urzędowym normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006;

— 29 grudnia 2009 r.: uchylenie dyrektywy 98/37 i wejście w życie instrumentów transpozycji dyrektywy 2006/42;

— 8 kwietnia 2011 r.: pierwsza publikacja w Dzienniku Urzędowym normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010;

— 3 września 2012 r.: poświadczenie zgodności WE spornej kosiarki przez odniesienie do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006;

— 1 września 2013 r.: data wycofania normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 ustalona przez Cenelec.

47 Na rozprawie Komisja podniosła na wstępie, że zarzut skarżącej jest nieistotny dla sprawy. Zaskarżona decyzja zakazuje bowiem ponownego wprowadzenia do obrotu spornej kosiarki w całej Unii na przyszłość, a jest bezsporne, że w czerwcu 2015 r., kiedy wydano zaskarżoną decyzję, urządzenie to nie było zgodne z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa z dyrektywy 2006/42, bez względu na to, czy do 31 sierpnia 2013 r. można było korzystać z domniemania zgodności z tymi wymaganiami z tytułu spełniania przez nią normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006.

48 Z kolei skarżąca przypomina, że odniesienie do normy, która zastąpiła normę zharmonizowaną EN 60335-2-77:2006 dla „kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego”, czyli normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010, zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym w dniu 8 kwietnia 2011 r., przy czym Komisja nie wskazała wyraźnie w odpowiedniej kolumnie tabeli tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych, których dotyczyła ta publikacja, daty ustania domniemania zgodności obowiązującego na podstawie zastępowanej właśnie normy. W tych okolicznościach należało odwołać się do przypisu 1 do tej kolumny, wskazującego, że „data ustania domniemania zgodności jest zasadniczo datą wycofania (»dw«) określoną przez europejskie organizacje normalizacyjne” i że „zwraca się jednak uwagę użytkowników tych norm na fakt, że w niektórych szczególnych przypadkach data ustania i data domniemania mogą nie być tożsame”. Zaś datą wycofania normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 był, zgodnie z tym, co figuruje w szeregu dokumentów organizacji normalizacyjnej i w samej normie EN 60335–2-77:2010, dzień 1 września 2013 r.

49 Skarżąca dodaje, że w okresie od 8 kwietnia 2011 r. do 31 sierpnia 2013 r. obie wersje normy zharmonizowanej EN 60335-2-77, czyli z 2006 r. i z 2010 r., mogły pozwalać korzystać z domniemania zgodności objętych nimi maszyn z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ustanowionymi przez dyrektywę 2006/42. Taki okres, gdy obowiązywanie norm nakłada się na siebie, odpowiadający zresztą okresowi, w którym krajowe normy niezgodne z nową wersją normy zharmonizowanej mogą pozostawać w mocy, jest niezbędny po to, by producenci maszyn mieli czas na dostosowanie swoich wyrobów, a w razie potrzeby procesów i narzędzi produkcji do wymogów nowej wersji normy zharmonizowanej oraz aby mieli czas upłynnić maszyny spełniające wymogi zastąpionej normy. Raczej nie można sobie wyobrazić, żeby od dnia 8 kwietnia 2011 r., czyli daty publikacji normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010, z dnia na dzień maszyny zaprojektowane z uwzględnieniem normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 nie mogły być produkowane i sprzedawane i że trzeba by produkować i sprzedawać wyroby zgodne z normą jeszcze kilka dni wcześniej niebędącą oficjalnie normą zharmonizowaną.

50 Skarżąca przyznaje, że z nadzwyczajnych względów data ustania domniemania zgodności przysługującego na podstawie poprzedniej wersji normy zharmonizowanej może zostać przez Komisję ustalona na dzień wcześniejszy lub późniejszy niż data wycofania, lecz w takiej sytuacji Komisja powinna właśnie wskazać to w odpowiedniej kolumnie publikacji w Dzienniku Urzędowym dotyczącej nowej wersji normy zharmonizowanej, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca.

51 Na poparcie swojej argumentacji skarżąca powołuje się w szczególności na dwa publiczne dokumenty Komisji, czyli „Przewodnik dotyczący stosowania dyrektywy 2006/42 w sprawie maszyn – wydanie drugie, czerwiec 2010 r.” (§ 161 pt. „Stan wiedzy technicznej”) oraz „Niebieski przewodnik – Wdrażanie przepisów dotyczących produktów w Unii Europejskiej 2014” (pkt 4.1.2.6 pt. „Rewizja norm zharmonizowanych”).

52 W zakresie, w jakim argumentacja przedstawiona przez Komisję na swoją obronę zakłada, że od 29 grudnia 2009 r. do 8 kwietnia 2011 r. nie było żadnej normy zharmonizowanej rodzącej dla „kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego” domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ustanowionymi w dyrektywie 2006/42, skarżąca podkreśla, że producenci takich maszyn nie mieli innego wyjścia niż opierać się nadal na najpóźniej opublikowanej normie zharmonizowanej, czyli na normie EN 60335-2-77:2006, aby wykazać, że spełniają te wymagania, tym bardziej że norma ta została transponowana do krajowych porządków prawnych, w tym do włoskiego porządku prawnego, któremu skarżąca podlega, a transponujące ją krajowe normy mogły nadal obowiązywać do dnia wycofania, który zostanie podany w zastępującej normie zharmonizowanej. W okresie po dniu 8 kwietnia 2011 r. do tej daty wycofania utrzymanie w mocy krajowych norm transponujących normę zharmonizowaną EN 60335-2-77:2006 wskazywało, że nadal można odwoływać się do jej przepisów, nawet jeśli producenci mogą także stosować się do nowej normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010.

53 Z kolei jeżeli zarzut byłby oceniany co do istoty, Komisja popierana przez rząd łotewski odpiera argumenty skarżącej. Podnosi, że dyrektywa 2006/42 zastąpiła dyrektywę 98/37 i że państwa członkowskie powinny zgodnie z art. 26 dyrektywy 2006/42 stosować jej przepisy od dnia 29 grudnia 2009 r., kiedy to została uchylona dyrektywa 98/37. Tymczasem norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006 została opracowana, wyłącznie aby umożliwić domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 98/37. Nigdy nie mogłaby rodzić takiego domniemania względem zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństw obowiązujących na mocy dyrektywy 2006/42. Stąd właśnie publikacje w Dzienniku Urzędowym zawierające odniesienie do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010, które wszystkie dotyczyły norm zharmonizowanych na podstawie dyrektywy 2006/42, w tym w szczególności publikacja z dnia 8 kwietnia 2011 r., w której po raz pierwszy wymieniona została ta norma, nie zawierały wzmianki o normie zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 w kolumnach tabel dotyczących zastępowanych norm. Toteż przypis 1 do drugiej kolumny, dotyczącej daty ustania domniemania zgodności dla zastępowanej normy, na który powołuje się skarżąca, twierdząc, że mógł

odnosić się on do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 aż do przypisanej jej daty wycofania, nie był w niniejszej sprawie istotny. Ogólnie rzecz biorąc udzielane przez jednostki normalizacyjne wskazania co do dat wycofania nie mają żadnego wpływu na ustalenie, czy spełnienie danej normy zharmonizowanej może rodzić domniemanie zgodności z odpowiednimi zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, jeżeli te daty nie zostaną wskazane przez Komisję w publikacjach na temat norm zharmonizowanych.

54 Komisja wskazuje, że tym samym dla „kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego" producenci mieli trzy różne okresy jeśli chodzi o wykazanie zgodności ich wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ustanowionymi w kolejnych właściwych dyrektywach. Do dnia 28 grudnia 2009 r., czyli ostatniego dnia stosowania dyrektywy 98/37, mogli się oni odwoływać do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006, by zyskać domniemanie zgodności swoich wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa ustanowionymi w tej dyrektywie. Od 29 grudnia 2009 r. do 8 kwietnia 2011 r., gdy dyrektywa 2006/42 zastąpiła dyrektywę 98/37, lecz żadna norma zharmonizowana właściwa na mocy dyrektywy 2006/42 dla „kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego" nie została jeszcze opublikowana w Dzienniku Urzędowym, producenci powinni byli wykazywać zgodność swoich maszyn z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 za pomocą dowolnych środków alternatywnych do odniesienia do normy zharmonizowanej, w szczególności poprzez odniesienie w dokumentacji technicznej wyrobu do innych norm i specyfikacji technicznych, na przykład regulacji krajowych, niezharmonizowanych norm europejskich lub międzynarodowych czy specyfikacji technicznych właściwych dla producenta. I wreszcie od dnia 8 kwietnia 2011 r. producenci mogli korzystać z domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 poprzez odniesienie do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010. Tak więc w deklaracji zgodności WE spornej kosiarki sporządzonej we wrześniu 2012 r. nie było możliwe odwołanie się do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 w celu poświadczenia domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42. Podobnie wyprodukowane w 2013 r. zgodnie z tą normą egzemplarze wyrobów nie mogły być objęte takim domniemaniem.

55 Należy na wstępie zbadać podniesiony przez Komisję na rozprawie argument, że drugi z przedstawionych przez skarżącą zarzutów nieważności jest nieistotny dla sprawy, ponieważ zaskarżona decyzja zakazuje jakiegokolwiek ponownego wprowadzania do obrotu spornej kosiarki od chwili swej publikacji w czerwcu 2015 r., czyli po okresie, którego dotyczy ten zarzut, odnoszący się do części lat 2012–2013.

56 Tego argumentu nie można uwzględnić.

57 Badany argument skierowany jest bowiem przeciwko decyzji, w której potwierdzono ocenę organów krajowych dotyczącą maszyny wprowadzonej do obrotu w 2012 r. lub w roku 2013 przed dniem 1 września, stwierdzającej, że maszyna nie spełnia zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 2006/42, ze względu na to, że nie jest zgodna z normą zharmonizowaną EN 60335-2-77:2010, podczas gdy jej producent wywodził domniemanie zgodności z tymi wymaganiami ze zgodności z normą EN 60335-2-77:2006. W związku z tym badany zarzut, zmierzający bezpośrednio do podważenia tej oceny, nie jest, o ile okaże się zasadny, nieistotny dla sprawy. Można na marginesie dodać, że skarżąca miała i nadal ma interes prawny w zaskarżeniu zaskarżonej decyzji, nawet jeśli potwierdziła dobrowolne wycofanie z obrotu i niewprowadzanie do obrotu spornej kosiarki, ponieważ kwestionowana ocena niewątpliwie szkodzi jej renomie, w szczególności zważywszy na to, jak znana jest marka spornej kosiarki, i ponieważ już doprowadziła ona to tego, że organy szwedzkie wskazały, iż maszyny tej nie powinno się dalej użytkować. Interes prawny skarżącej istnieje również z tego względu, że ewentualne stwierdzenie nieważności zaskarżonej decyzji pozwoliłoby uniknąć powtórzenia się sytuacji wskazywanego braku zgodności z prawem (zob.

podobnie i analogicznie wyroki: z dnia 19 września 1985 r., Hoogovens Groep/Komisja, 172/83 i 226/83, EU:C:1985:355, pkt 19; z dnia 28 maja 2013 r., Abdulrahim/Rada i Komisja, C-239/12 P, EU:C:2013:331, pkt 61–83 i przytoczone tam orzecznictwo).

58 Przechodząc następnie do badania zarzutu co do istoty, należy przypomnieć na wstępie, że odniesienie do normy zharmonizowanej stanowi jedynie jedną z możliwości, którymi dysponuje producent w celu wykazania, że jego maszyna spełnia zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określone w odpowiedniej dyrektywie. Zarówno dyrektywa 98/37, w art. 8 i załącznikach V lub VI, jak i dyrektywa 2006/42, w art. 12 i załącznikach VII, VIII, IX lub X, przewidują bowiem procedury oceny zgodności, które niekoniecznie oparte są na normach zharmonizowanych, do których opublikowane zostały odniesienia.

59 Jednak w niniejszym przypadku, po pierwsze, Komisja oparła swój wniosek na temat braku spełnienia zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 2006/42 wyłącznie na stwierdzeniu braku zgodności spornej kosiarki z normą zharmonizowaną EN 60335-2-77:2010, jak wynika z zaskarżonej decyzji i z pisma, o którym mowa w pkt 18 powyżej. Po drugie, skarżąca nie próbowała ze swej strony, ani w toku postępowania przed łotewskim organem, ani w toku postępowania przed Komisją, wykazać zgodności spornej kosiarki z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 w sposób inny niż poprzez odniesienie do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006. Należy więc sprawdzić, czy ta ostatnia norma zharmonizowana, której spełnienia przez sporną kosiarkę nie kwestionowały ani Komisja, ani łotewski organ, mogła rodzić dla tej kosiarki domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 po dniu 3 września 2012 r., kiedy to sporządzono deklarację zgodności WE tej kosiarki, do dnia 31 sierpnia 2013 r., czyli według skarżącej do dnia zaprzestania produkcji.

60 Jak wskazano w pkt 44 powyżej, na podstawie art. 7 dyrektywy 2006/42, a w szczególności na mocy ust. 2 i 3 tego artykułu, to opublikowanie przez Komisję odniesienia do normy zharmonizowanej w Dzienniku Urzędowym nadaje jej walor prawny uprawniający producentów maszyn lub ich upoważnionych przedstawicieli do korzystania w odniesieniu do sprzedawanych przez nich maszyn, które spełniają tę normę, z domniemania zgodności z odpowiednimi zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w tej dyrektywie i objętymi omawianą opublikowaną normą zharmonizowaną. Można na marginesie zauważyć, że mechanizm był w istocie taki sam, z zastrzeżeniem transpozycji do normy krajowej normy zharmonizowanej, w systemie dyrektywy 98/37, której art. 5 ust. 2 akapit pierwszy stanowił, że „[w] przypadku gdy normy krajowe stanowiące transpozycję norm zharmonizowanych, do których odniesienie opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*, zawierają jeden lub więcej zasadniczych wymogów dotyczących bezpieczeństwa, maszynę lub element bezpieczeństwa wykonane zgodnie z tymi normami uważa się za spełniające odpowiednie wymogi zasadnicze”. Zatem, jak wskazał rzecznik generalny M. Campos Sánchez-Bordona w pkt 54 opinii w sprawie James Elliott Construction (C-613/14, EU:C:2016:63), wspomnianej na rozprawie przez Komisję, decyzje dotyczące opublikowania norm zharmonizowanych są aktami prawnymi podlegającymi zaskarżeniu (zob. podobnie wyrok z dnia 27 października 2016 r., James Elliott Construction, C-613/14, EU:C:2016:821, pkt 38–43). W postanowieniu z dnia 25 maja 2004 r., Schmoldt i in./Komisja (T-264/03, EU:T:2004:157, pkt 91–94) Sąd wyjaśnił, że chodzi tu o akty o charakterze generalnym. Z tego wynika, że system takich publikacji to system aktów instytucji Unii o charakterze generalnym.

61 Należy stwierdzić, że art. 7 dyrektywy 2006/42 odnosi się bez zastrzeżeń do norm zharmonizowanych, do których odniesienia zostały opublikowane w Dzienniku Urzędowym, a jego zakres i treść nie ograniczają się do norm zharmonizowanych, do których odniesienia opublikowano na podstawie tej dyrektywy. Przepis ten nie pozwala tym samym uznać, że publikacje odniesień do norm zharmonizowanych dokonane na podstawie dyrektywy 98/37 zostały w sposób dorozumiany uchylone jednocześnie z tą dyrektywą. Wynika z tego, że normy zharmonizowane, do których odniesienia zostały opublikowane na podstawie dyrektywy 98/37, wchodzą w zakres stosowania art. 7 dyrektywy

2006/42, dopóki decyzja nadająca im walor prawny umożliwiający domniemanie na ich podstawie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie obowiązującej w chwili wprowadzenia do obrotu lub oddania do użytku danej maszyny, czyli publikacja odniesienia do nich w Dzienniku Urzędowym, nie zostanie wyraźnie uchylona. Wykładnia ta jest zgodna z przepisami art. 25 ust. 2 dyrektywy 2006/42/UE, zgodnie z którymi „[o]dniesienia do uchylonej dyrektywy [98/37] interpretowane są jako odniesienia do niniejszej dyrektywy i powinny być odczytywane zgodnie z tabelą korelacji zawartą w załączniku XII". Przepisy te mają ogólnie rzecz ujmując zapobiec temu, by akty lub przepisy prawne, których wdrożenie było pierwotnie związane z przepisami dyrektywy 98/37, nie zostały pozbawione zakresu przez sam fakt uchylenia dyrektywy 98/37 i zastąpienia jej dyrektywą 2006/42 i żeby nie znaleźć się w takim wypadku w próżni prawnej (zob. podobnie i analogicznie wyrok z dnia 16 października 2003 r., Irlandia/Komisja, C-339/00, EU:C:2003:545, pkt 35–39). W niniejszym przypadku tabela w załączniku XII do dyrektywy 2006/42 ustanawia korelację między art. 5 ust. 2 akapit pierwszy dyrektywy 98/37 i art. 7 ust. 2 i 3 dyrektywy 2006/42, na podstawie których publikowane kolejne odniesienia do norm zharmonizowanych w Dzienniku Urzędowym.

62 Chodzi więc w tym przypadku o to, czy opublikowanie przez Komisję odniesienia do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006, pierwotnie na podstawie dyrektywy 98/37 [pierwsza publikacja w dniu 6 listopada 2007 r. (Dz.U. 2007, C 254, s. 52), ostatnia publikacja w dniu 28 marca 2009 r. (Dz.U. 2009, C 74, s. 55)], ważne, jak już wskazano powyżej, na mocy art. 7 dyrektywy 2006/42 na okres dopóki nie zostanie uchylone, uległo w dorozumiany sposób uchyleniu przed rozpatrywanym w niniejszym przypadku okresem trwającym od dnia 3 września 2012 r. (gdy sporządzono deklarację zgodności WE dla spornej kosiarki) do dnia 31 sierpnia 2013 r. (dnia zaprzestania produkcji spornej kosiarki według skarżącej) lub w trakcie tego okresu. Można przypomnieć, że jest dla stron bezsporne, iż ta publikacja nie była już w każdym razie ważna, aby rodzić dla maszyn wprowadzanych do obrotu lub oddawanych do użytku od dnia 1 września 2013 r. domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42, dlatego że – według stanowiska skarżącej – nadeszła data wycofania tej wersji normy zharmonizowanej ustalona w kolejnej wersji EN 60335-2-77:2010.

63 W braku dorozumianego uchylenia aktu o charakterze generalnym wynikającego z braku kompatybilności z późniejszym przepisem wyższego rzędu oraz w braku ogłoszenia przy publikacji tego aktu ograniczenia w czasie jego obowiązywania, uchylenie takiego aktu może nastąpić wyłącznie w wyniku nowej decyzji właściwego organu, która też zostanie opublikowana. Należy przypomnieć w tym względzie, że zasada pewności prawa, będąca ogólną zasadą prawa Unii, wymaga, by przepisy ustawowe i wykonawcze Unii były jasne i precyzyjne, a w szczególności by ich stosowanie było przewidywalne dla jednostek (zob. podobnie wyroki z dnia 9 lipca 1981 r., Gondrand i Garancini, 169/80, EU:C:1981:171, pkt 17; z dnia 22 lutego 1984 r., Kloppenburg, 70/83, EU:C:1984:71, pkt 11). Konkretnie, jak orzeczono w wyroku z dnia 21 października 1997 r., Deutsche Bahn/Komisja (T-229/94, EU:T:1997:155, pkt 113), zasada pewności prawa ma na celu zapewnienie przewidywalności sytuacji i stosunków prawnych z zakresu prawa Unii. W tym celu istotne jest, by instytucje szanowały nienaruszalność aktów, które wydały i które wpływają na sytuację prawną i materialną podmiotów prawa, tak iż mogą one zmieniać te akty jedynie z poszanowaniem norm kompetencyjnych i proceduralnych.

64 W niniejszym przypadku kolejne publikacje w Dzienniku Urzędowym odniesień do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 nie zawierają daty końcowej obowiązywania każdej z nich, mimo że miały one miejsce po przyjęciu dyrektywy 2006/42. Ponadto żadna z publikacji odniesień do norm zharmonizowanych, które nastąpiły potem na podstawie tej nowej dyrektywy, ani żaden inny opublikowany przez Komisję dokument nie zawierają wskazówek co do uchylenia publikacji normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006, jeśli nie poprzez przypis 1 do kolumny pt. „Data ustania domniemania zgodności normy zastąpionej" tabel publikacji zawierających odniesienia do normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010. Dla przypomnienia – przypis ten stanowi, że „data ustania domniemania zgodności [normy wycofanej] jest zasadniczo datą wycofania (»dw«) określoną przez

europejskie organizacje normalizacyjne" i że „zwraca się jednak uwagę użytkowników tych norm na fakt, że w niektórych szczególnych przypadkach data ustania i data domniemania mogą nie być tożsame". Tymczasem, jak wskazano powyżej w pkt 10, europejska organizacja normalizacyjna Cenelec przyjęła w normie zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010 datę 1 września 2013 r. jako datę wycofania zastąpionej normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 i w związku z tym uchylenie publikacji odniesienia do tej normy nastąpiło w tym dniu. W tych okolicznościach spełnienie przez sporną kosiarkę normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 mogło, wbrew temu, co twierdzą Komisja i rząd łotewski, rodzić domniemanie zgodności tej maszyny z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 do celów wprowadzenia do obrotu lub oddania do użytku do dnia 31 sierpnia 2013 r. włącznie.

65 Można ponadto zauważyć, że stanowisko Komisji stoi też w sprzeczności z kontekstem systemowym przyjętym w obu dyrektywach, odpowiednio 98/37 i 2006/42, mających na celu wdrożenie na całym terytorium Unii skutecznego mechanizmu, który, angażując organizacje normalizacyjne, którym Komisja udziela mandatów, pozwala producentom i ich upoważnionym przedstawicielom spełnić zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa w odniesieniu do sprzedawanych przez nich maszyn w ramach, które zapewniają pewien stopień pewności i uproszczenia wprowadzania do obrotu we wszystkich państwach członkowskich, a także dają ogółowi ludności zauważalne gwarancje. Spełnienie przyjętej przez te organizacje normy zharmonizowanej, do której odniesienie zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym, nie stanowi jedynej możliwości wykazania przez producenta lub jego upoważnionego przedstawiciela spełnienia tych wymagań, jednak pozwala im bowiem, w ramach jasnej procedury, skorzystać dla danego wyrobu z domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami, których dotyczy ta norma zharmonizowana. Zarówno dyrektywa 98/37 w art. 5, jak i dyrektywa 2006/42 w art. 7 zawierają w tym względzie przepisy przyznające ważne miejsce mechanizmowi zgodności z opublikowanymi normami zharmonizowanymi. Ten ostatni artykuł nawet go wzmacnia poprzez oddzielenie możliwości powołania się na te normy zharmonizowane w celu skorzystania z omawianego domniemania od istnienia „transponujących" je norm krajowych.

66 Natomiast teza Komisji, która oznacza, że wszystkie normy zharmonizowane przyjęte pierwotnie na podstawie dyrektywy 98/37 przestają skutecznie rodzić domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42, prowadzi do bardzo znacznego zmniejszenia liczby nadających się do wykorzystania norm zharmonizowanych w początkowym okresie stosowania tej ostatniej dyrektywy, a więc nadwyręża skuteczność systemu. W tym względzie ostatnia publikacja w Dzienniku Urzędowym „tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych na mocy [dyrektywy 98/37]" z marca 2009 r. liczy 57 stron (Dz.U. 2009, C 74, s. 4), natomiast pierwsza taka publikacja na podstawie dyrektywy 2006/42 z września 2009 r. ma jedynie 26 stron (Dz.U. 2009, C 214, s. 1), a druga analogiczna publikacja, która nastąpiła zaraz przed wprowadzeniem w życie środków transponujących dyrektywę 2006/42, w dniu 29 grudnia 2009 r., liczy nadal jedynie 37 stron (Dz.U. 2009, C 309, s. 29). Skoro jedna strona tych publikacji zawiera średnio wykaz dziesięciu norm zharmonizowanych, stanowisko Komisji powadziłoby do tego, że w chwili konkretnego wprowadzenia w życie przepisów dyrektywy 2006/42 w końcu grudnia 2009 r. producenci mieliby o około 200 mniej norm zharmonizowanych nadających się do wykorzystania do celów wykazania istnienia domniemania zgodności ich wyrobów z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w nowej dyrektywie niż pod koniec okresu stosowania dyrektywy 98/37, co stałoby w sprzeczności z ważną rolą przypisywaną przez obie te dyrektywy mechanizmowi zgodności z normami zharmonizowanymi. Należy wskazać, że trzeba było czekać na publikację z kwietnia 2011 r. (Dz.U. 2011, C 110, s. 1), aby ponownie ujrzeć porównywalną ilość norm zharmonizowanych, do których odniesienia zostały opublikowane, dla obu dyrektyw.

67 Uszczerbek dla systemu przyjętego dla obu kolejnych dyrektyw, odpowiednio 98/37 i 2006/42, ilustruje w pełni szereg następujących po sobie trzech wskazanych przez Komisję okresów, omówiony w pkt 54 powyżej, powodujący, że jeden typ maszyny, objęty od wielu lat opublikowaną normą zharmonizowaną,

będzie pozostawał „bez normy zharmonizowanej” przez pewien dość znaczący okres (około piętnastu miesięcy w przypadku „kosiarek trawnikowych zasilanych z sieci, obsługiwanych przez operatora pieszego”), zanim znowu będzie miał opublikowaną normę zharmonizowaną. Wprawdzie wykładnia Komisji nie wytwarza próżni prawnej, ponieważ producenci i ich upoważnieni przedstawiciele mają środki inne niż normy zharmonizowane, do których zostały opublikowane odniesienia, aby wykazać spełnienie zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie właściwej dla maszyn, które chcą sprzedawać, jednak należy zauważyć, że te inne środki nie są równie proste. Zatem stanowisko Komisji nie przyczynia się, przynajmniej w odniesieniu do pewnego okresu, do ułatwienia swobodnego przepływu towarów na rynku wewnętrznym przy jednoczesnym zapewnieniu wysokiego poziomu ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników, czego wymaga podstawa prawna dyrektywy 2006/42, czyli art. 114 TFUE.

68 Rzeczywiście, jak podkreślała na rozprawie Komisja, pod różnymi względami zasadnicze wymagania w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określone w dyrektywie 2006/42 idą dalej niż te określone w dyrektywie 98/37, jednak w takim wypadku Komisja powinna wspierać szybkie przyjęcie dla określonych typów maszyn lub innych elementów wyposażenia objętych zakresem nowej dyrektywy nowej normy zharmonizowanej, umożliwiającej spełnienie tych nowych zasadniczych wymagań, i w razie potrzeby wskazać w szczególnych przypadkach, że dana norma zharmonizowana opublikowana na podstawie dyrektywy 98/37 nie rodzi domniemania zgodności z tymi nowymi wymaganiami. Artykuł 10 dyrektywy 2006/42 przewiduje zresztą „procedurę kwestionowania normy zharmonizowanej”, którą może wszcząć państwo członkowskie lub Komisja i która może w szczególności doprowadzić do utrzymania z ograniczeniami lub wycofania zamieszczonych w Dzienniku Urzędowym odniesień do danej normy zharmonizowanej. Jednak w takim przypadku Komisja powinna była wskazać w kolumnie pt. „Data ustania domniemania zgodności normy zastąpionej” tabel publikacji tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych na podstawie dyrektywy 2006/42 inną datę niż data wycofania, jeżeli rozpatrywana norma zharmonizowana faktycznie została zastąpiona, lub wskazać w Dzienniku Urzędowym w inny odpowiedni sposób fakt uchylenia publikacji odniesień do danej normy zharmonizowanej, w przypadku gdyby ta norma jeszcze nie została zastąpiona. Jak zostało już powiedziane w pkt 64 powyżej, brak szczególnego wskazania, w tabelach publikacji tytułów i odniesień do norm zharmonizowanych na podstawie dyrektywy 2006/42 lub w inny sposób, wskazuje a contrario, zgodnie z przypisem 1 do kolumny pt. „Data ustania domniemania zgodności normy zastąpionej”, że ta data odpowiada dacie wycofania ustalonej przez organizację normalizacyjną. Można zresztą zauważyć, że zmiany dyrektywy maszynowej, której pierwszą wersję stanowiła dyrektywa Rady 89/392/EWG z 14 czerwca 1989 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do maszyn (Dz.U. 1989, L 183, s. 9), w tym te, które wiązały się z uchyleniem poprzednich wersji lub istotnymi uzupełnieniami, nie prowadziły do ogólnego uchylenia publikacji norm zharmonizowanych, które miały miejsce pod rządami wcześniejszych wersji (zob. np. Dz.U. 2000, C 252, s. 5).

69 Należy na koniec przypomnieć, że spełnienie normy zharmonizowanej, do której odniesienie zostało opublikowane na podstawie dyrektywy 98/37, w okresie obowiązywania dyrektywy 2006/42, przed datą ustania domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa, które ta norma rodzi, daje właśnie jedynie domniemanie zgodności z tymi wymaganiami. W tym względzie gdyby państwo członkowskie, a następnie Komisja uznały, że maszyna spełniająca taką normę zharmonizowaną nie spełnia jednak zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 2006/42, nie byłoby przeszkód, by zastosowały one klauzulę ochronną z art. 11 tej dyrektywy, jednak ciążyłby na nich obowiązek wykazania uchybienia tych zasadniczym wymaganiom.

70 Z powyższego wynika, że skarżąca słusznie podnosiła w istocie, że sporna kosiarka korzystała z domniemania zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w dyrektywie 2006/42 od dnia 3 września 2012 r., gdy sporządzono dla niej deklarację zgodności WE, do dnia 31 sierpnia 2013 r., czyli do dnia zaprzestania jej produkcji zgodnie z informacjami producenta. Norma zharmonizowana EN 60335-2-77:2006, z którą bezspornie sporna

kosiarka była zgodna, mogła bowiem w sposób ważny rodzić w tym okresie, dla wprowadzenia do obrotu lub oddania do użytku, domniemanie zgodności z zasadniczymi wymaganiami w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonymi w tej dyrektywie, ponieważ chociaż publikacja odniesienia do tej normy nastąpiła na podstawie dyrektywy 98/37, w braku opublikowania odmiennej informacji w Dzienniku Urzędowym była ona nadal ważna na mocy dyrektywy 2006/42 do daty wycofania przyjętej przez organizację normalizacyjną przy przyjmowaniu następującej po niej normy zharmonizowanej, czyli do dnia 1 września 2013 r.

71 Odrzucając stanowisko skarżącej w tym względzie Komisja naruszyła więc prawo. Zaskarżona decyzja nie była zresztą oparta, jak wskazano w pkt 59 powyżej, na konkretnym wykazaniu naruszenia zasadniczych wymagań w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa określonych w dyrektywie 2006/42, tylko na niespełnianiu przez sporną kosiarką normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2010, kiedy spełnianie przez nią normy zharmonizowanej EN 60335-2-77:2006 nadal rodziło w rozpatrywanym okresie domniemanie zgodności z tymi wymaganiami, w związku z czym należy uwzględnić drugi zarzut skarżącej i stwierdzić nieważność zaskarżonej decyzji.

W przedmiocie kosztów

72 Zgodnie z art. 134 § 1 regulaminu postępowania kosztami zostaje obciążona, na żądanie strony przeciwnej, strona przegrywająca sprawę. Ponieważ Komisja przegrała sprawę, zgodnie z żądaniem skarżącej należy obciążyć ją kosztami postępowania, w tym kosztami postępowania w przedmiocie środków tymczasowych.

73 Zgodnie z art. 138 § 1 regulaminu państwa członkowskie, które przystąpiły do sprawy w charakterze interwenienta, pokrywają własne koszty. Republika Łotewska pokrywa więc własne koszty.

Z powyższych względów

SĄD (druga izba),

orzeka, co następuje:

1) Stwierdza się nieważność decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2015/902 z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie środka wprowadzonego przez Łotwę zgodnie z dyrektywą 2006/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w celu zakazania wprowadzenia do obrotu kosiarki produkowanej przez przedsiębiorstwo GGP Italy SpA.

2) W pozostałym zakresie skarga zostaje oddalona.

3) Komisja Europejska pokrywa własne koszty i zostaje obciążona kosztami poniesionymi przez Global Garden Products Italy SpA (GGP Italy) w niniejszej instancji i w postępowaniu w przedmiocie środków tymczasowych.

4) Republika Łotewska pokrywa własne koszty.

Gervasoni Madise Csehi

Wyrok ogłoszono na posiedzeniu jawnym w Luksemburgu w dniu 26 stycznia 2017 r.

Podpisy